

Nem smittebeskyttelse i hverdagen

Betina B. Tvistholm og
Vibeke Fladkjær Nielsen

Kvægkongres 2022

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden

STØTTET AF
Kvægafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Præsentation

Vibeke Fladkjær Nielsen

- Arbejder med forandringer
- Undersøger de udfordringer, som landmændene står overfor

Betina B. Tvistholm

- Kvægfagdyrlæge
- Smittebeskyttelse, salmonella, beredskab, antibiotika-forbrug

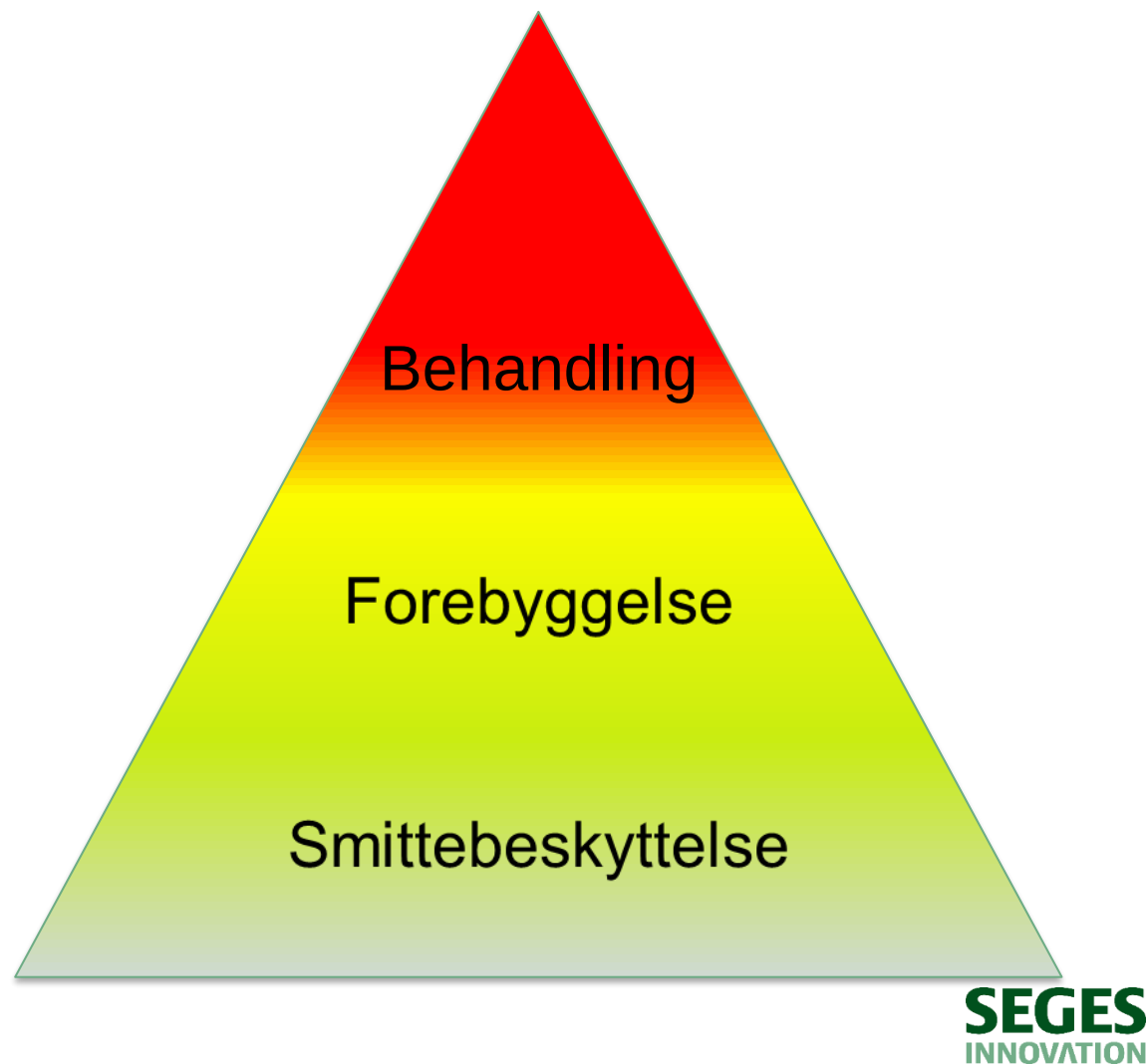
Agenda

- Hvorfor er smittebeskyttelse vigtig?
- Undersøgelse af holdningen til smittebeskyttelse
- Grundprincipperne i smittebeskyttelse
- Ekstern smittebeskyttelse
- Intern smittebeskyttelse

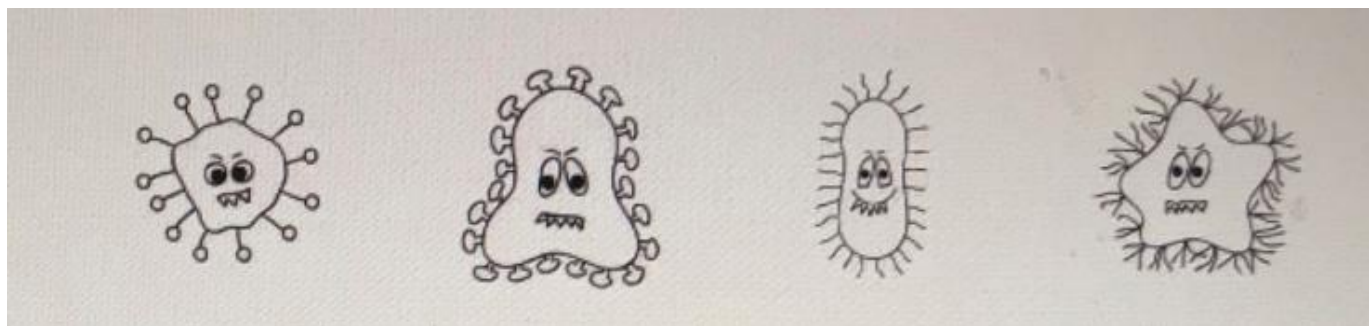
Hvorfor er smittebeskyttelse vigtig?

- Formålet er at producere sunde dyr med respekt for dyrevelfærd
- Smittebeskyttelse er kombinationen af alle mulige tiltag for at nedsætte risikoen for at få bakterier og virus ind i besætningen, og at de spredes

Hvorfor er smittebeskyttelse vigtig?

- Risiko for sygdom
 - F.eks. diarre, lungebetændelse, cryptosporidier, ringorm, yverbetændelse, digital dermatitis, salmonella osv.
- Forbedre sundhed, bekæmper sygdomme, nedsætter medicinforbrug, færre døde dyr og bedre bundlinje

Undersøgelse af holdningen til smittebeskyttelse

Formålet med undersøgelsen

- Undersøge smittebeskyttelsen i de danske malkekvægs bedrifter
- Undersøge hvad der står i vejen for at få udbredt smittebeskyttelse

Konklusion

- Bevidstheden er større end forventet 😊 men det er svært i hverdagen
- Opmærksomhed var på hygiejne, kalve, maskinstation, indkøb af dyr og sund fornuft

Hvad er smittebeskyttelse for dig?

- "Jeg vil have en lukket besætning – vi skal ikke handle med dyr. Man skal have en strategi for dette og ikke bare være ligeglad"
- "Alt det, der kommer til os udefra, alle mennesker, der kommer til gården, maskinstation, dyrlæge, ins., besøgende. Jeg tænker også støvler og skift af fodtøj, tøj, rutiner og vask af alt ting. Jeg tænker også på, at man skal passe på med indkøb af dyr"
- "Hygiejne og at det handler om, at man prøver at holde smittetrykket nede"
- "Støvler, tøjskift"
- "Det er jo sund fornuft, det handler om at have en god hygiejne og adskille lort og foder fra hinanden"
- "Udefra smitte. Vil aldrig holde ØKOdag eller åbent landbrug mere pga. risiko. Bliver mere lukket da jeg ikke vil have folk på besøg. Risiko for at sprede salmonella"

Hvordan tænker du på smittebeskyttelse i din hverdag?

- "Kalvene – vasker og desinficerer. To gange om dagen får de rene skåle, samt de bliver dyppet i klor. Vi bruger handsker hos kalvene. Der er for mange dyr alle vegne. Vasker ikke ofte kreaturvogn – ofte skræbes denne blot. Køber ikke dyr. Lær folk at bruge sanserne – luk øjnene og lyt og lugt"
- "Jeg hader lort, og der skal ikke ligge alt muligt alle steder, det skal se ordentligt ud. Vi flytter ikke lort rundt. Vi vasker og desinficerer ved kalvene, hver gang der er en, der kommer over i fællesboks. Vi vasker støvler, hver gang vi går ind i et nyt område. Vi starter altid ved kalvene og så over til køerne, f.eks. ved udmugning"
- "Vi tænker på smittebeskyttelse under malkning, hvor vi bruger handsker, og malker holdene, så de ikke smitter hinanden. I stalden prøver vi at inddele stalden, der er rene områder, og der er beskidte områder. Vi vasker støvler, så vi ikke tager smitten med rundt på bedriften"
- Vi er bevidste om, at tætheden af dyrene giver et større smittetryk, og det øger også stressniveauer ved køerne, hvilket gør, at de er mere modtagelige for sygdomme"

Hvad skal der til, hvis du skal arbejde med at forbedre smittebeskyttelsen på din bedrift?

- "Det praktiske i det daglige – de nemme løsninger"
- "At det jo er sund fornuft, og der er økonomi i det"
- "At have tid til det"
- "Jeg ville gerne have nogle KPI-tal på smittebeskyttelse, så man kan se, hvor de svage punkter er, det vil være synligt for medarbejderne, og på den måde kunne de også gå op i det"

Konklusion

Udfordringer

- Svært at have fokus i en travl hverdag, bliver nedprioriteret, når der er travlt
- Svært at se løsninger i eksisterende rammer
- Svært af holde motivationen, da man først kan se en effekt, når det går galt
- Manglende viden omkring effekten af smittebeskyttelse

Praktiske løsninger

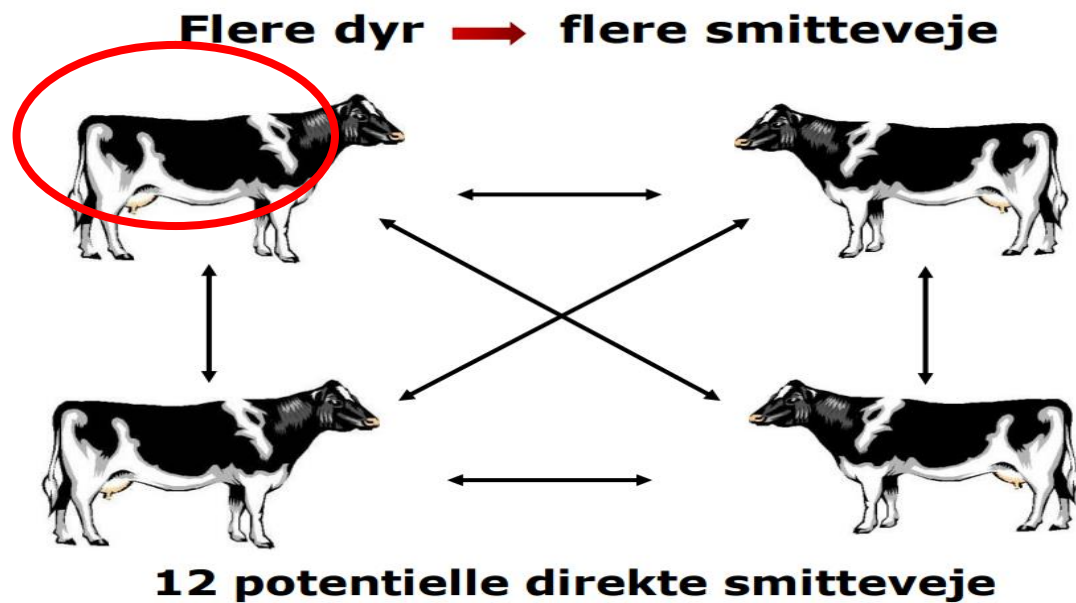
Grundprincipperne bag smittebeskyttelse

1. Hold smittende og modtagelige dyr adskilt
2. Ikke alle tiltag er lige vigtige
3. Reducere det generelle smittetryk
4. Besætningsstørrelse har betydning
5. Hyppighed har betydning

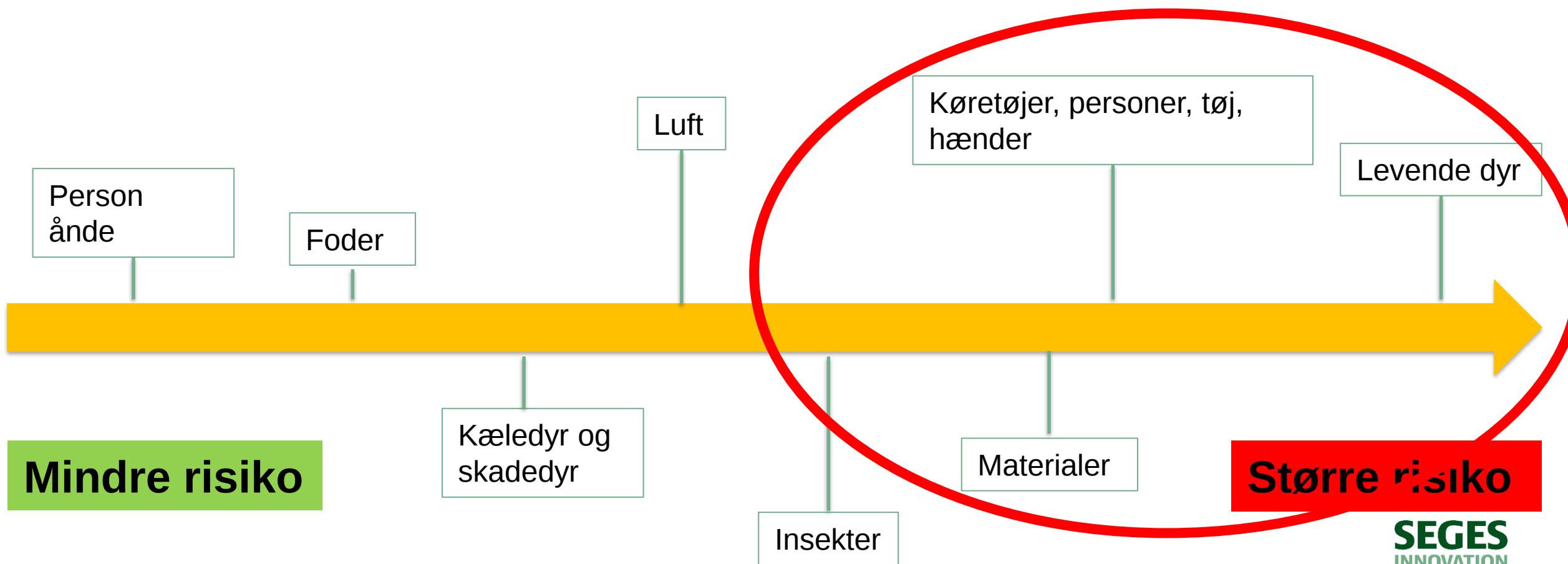
1. Hold smittende og modtagelige dyr adskilt

- Direkte kontakt mellem dyr

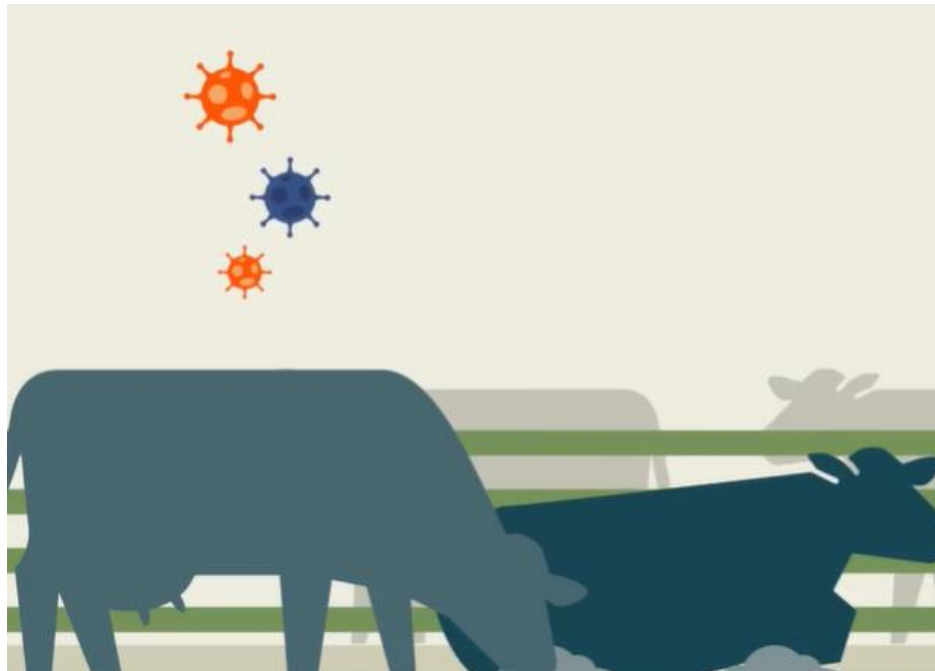
Antal smitteveje stiger markant
med antal dyr i en gruppe
10 dyr = 90 smitteveje
20 dyr = 380 smitteveje
30 dyr = 870 smitteveje

2. Ikke alle tiltag er lige vigtige - risiko for introduktion af sygdom

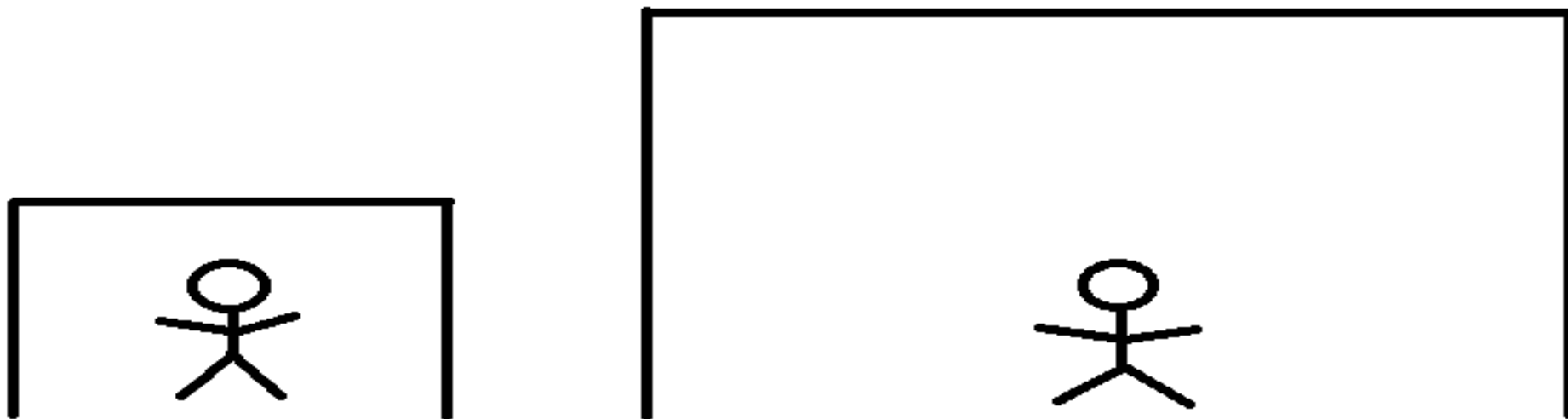

3. Hold infektionstrykket nede

- Nedsæt mængden af bakterier, virus og parasitter

4. Hvor vil du helst skyde på mål?

Besætningsstørrelse har betydning

5. Hyppighed af en handling

- Risikoen for introduktion af sygdom f.eks. ved foderleverance er 1 ud af 1000
- MEN foder-lastbilen kommer én gang om ugen
- Den årlige risiko?
- 0,5 %
- 5,0 %
- 50 %

Ekstern smittebeskyttelse

- Indkøb af dyr
- Dyrskeer
- Græssende dyr – kontakt til andre (fællesgræs, sammenrend)
- Kørselsruter
- Kørsel med gødning
- Personadgang – både professionelle og gæster
- Afhentning af døde dyr, slagtedyr og dyr til levebrug
- Maskiner og udstyr
- Gnavere, fugle, hunde etc.
- Foder og vand

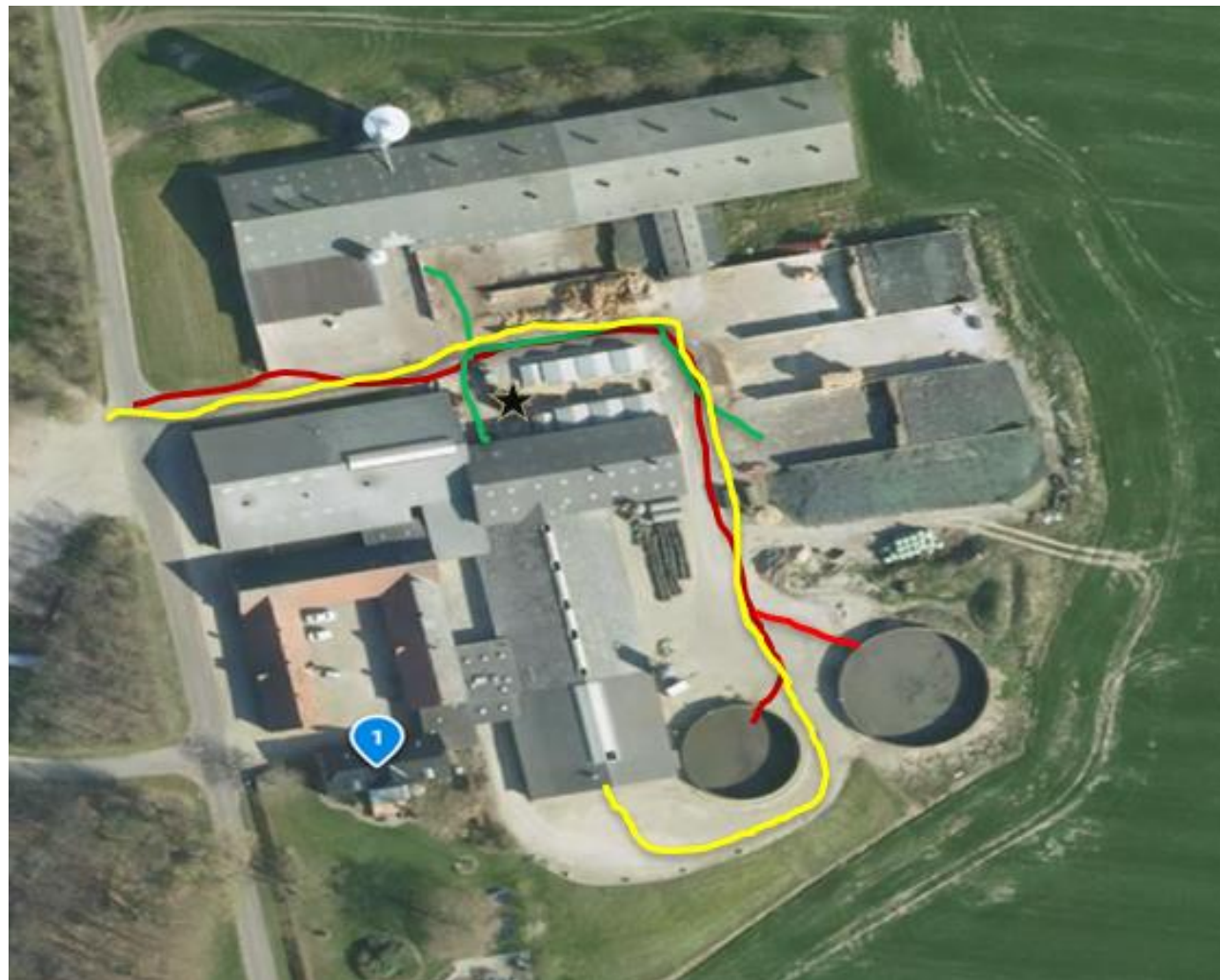

Ekstern smittebeskyttelse

- Indkøb af dyr
- Dyrskeer
- Græssende dyr – kontakt til andre (fællesgræs, sammenrend)
- Kørselsruter
- Kørsel med gødning
- Personadgang – både professionelle og gæster
- Afhentning af døde dyr, slagtedyrr og dyr til levebrug
- Maskiner og udstyr
- Gnavere, fugle, hunde etc.
- Foder og vand

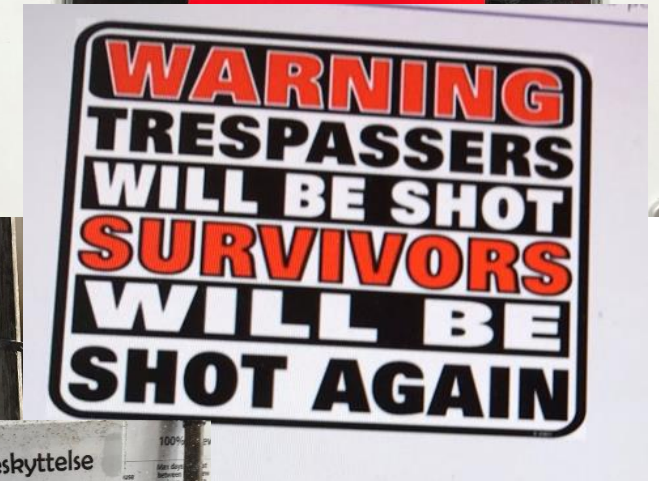
Trafik på ejendommen – få et overblik

Gødning

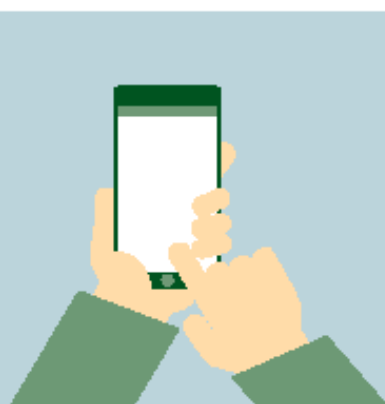

Adgang til besætningen

Velkommen til vores bedrift

Hjælp os med at beskytte vores og andres dyr mod smitte:

Ring på tlf. _____
for adgang til besætningen,
hvis du ikke har en aftale.

Skift til besætningens
overtrækstøj og støvler.

Tag kun udstyr med ind,
som er vasket og desinficeret.

Tak for hjælpen

Skiftestøvler og tøj

Døde dyr

Udlevering af levende dyr

Transport af dyr

Intern smittebeskyttelse

- Personer – fodtøj, hænder, tøj, logistik
- Kælvningsmanagement
- Management omkring syge dyr
- Opstaldning – fysiske rammer og hygiejne, gruppestørrelser, belægningsgrad, strøelse
- Fodring – råmælk, mælkefodring, foderbord, hygiejne
- Vandforsyning
- Malkning
- Kørselsruter
- Dyre-flow
- Vaskeplads

Intern smittebeskyttelse

- Personer – fodtøj, hænder, tøj, logistik
- Kælvningsmanagement
- Management omkring syge dyr
- Opstaldning – fysiske rammer og hygiejne, gruppestørrelser, belægningsgrad, strøelse
- Fodring – råmælk, mælkefodring, foderbord, hygiejne
- Vandforsyning
- Malkning
- Kørselsruter
- Dyre-flow
- Vaskeplads

Personhygiejne

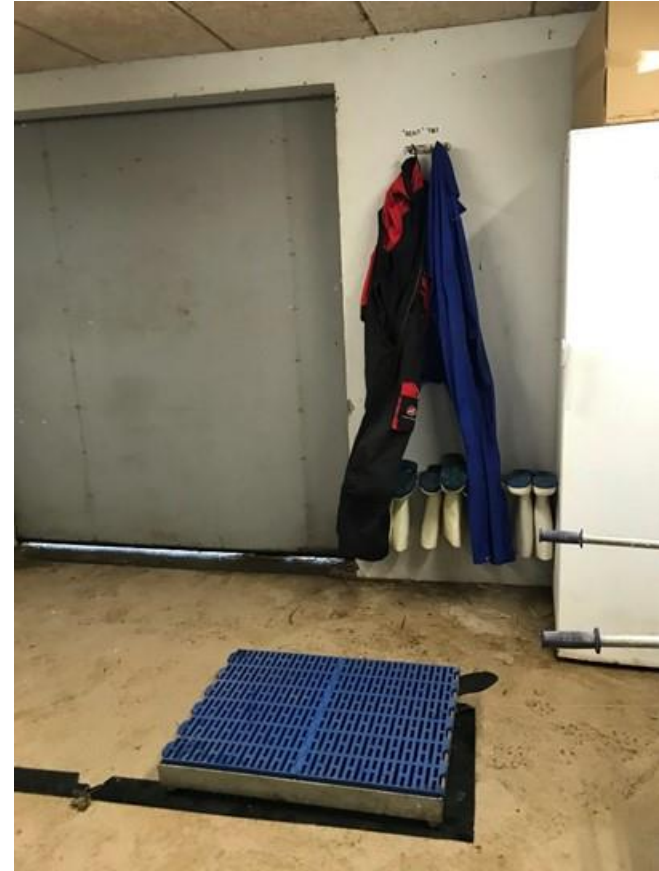

Gummistøvler

Kalverum/adgang

Flytte kalve

Kalve

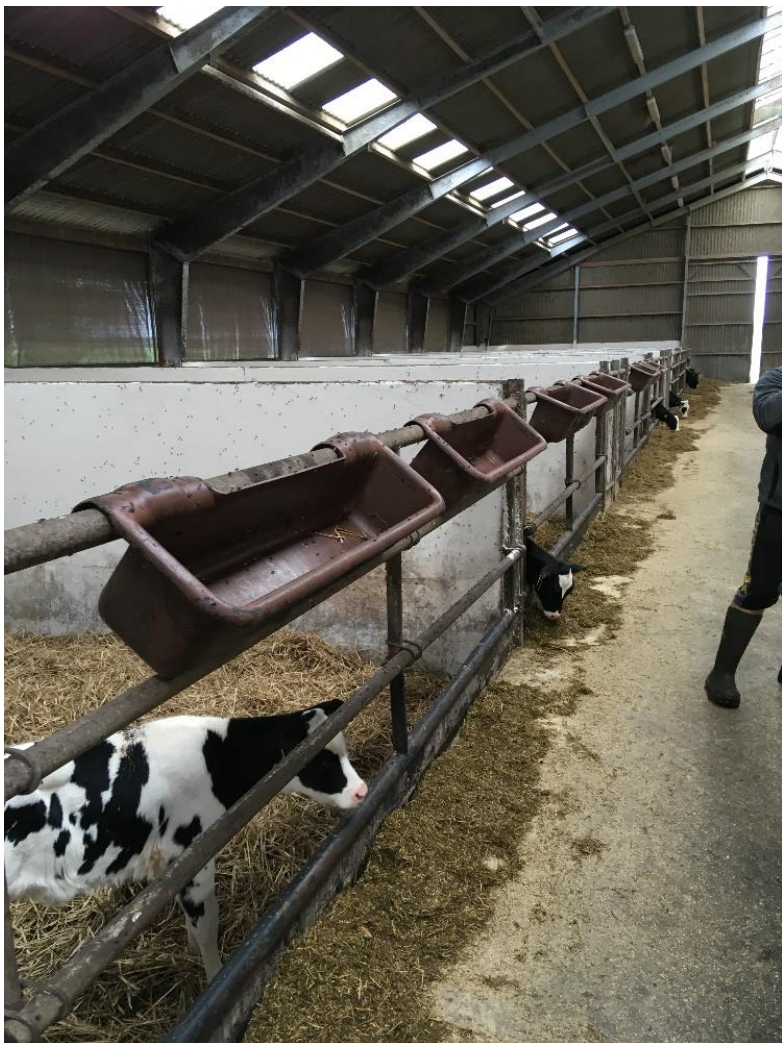
Hygiejne ved mælkefodring

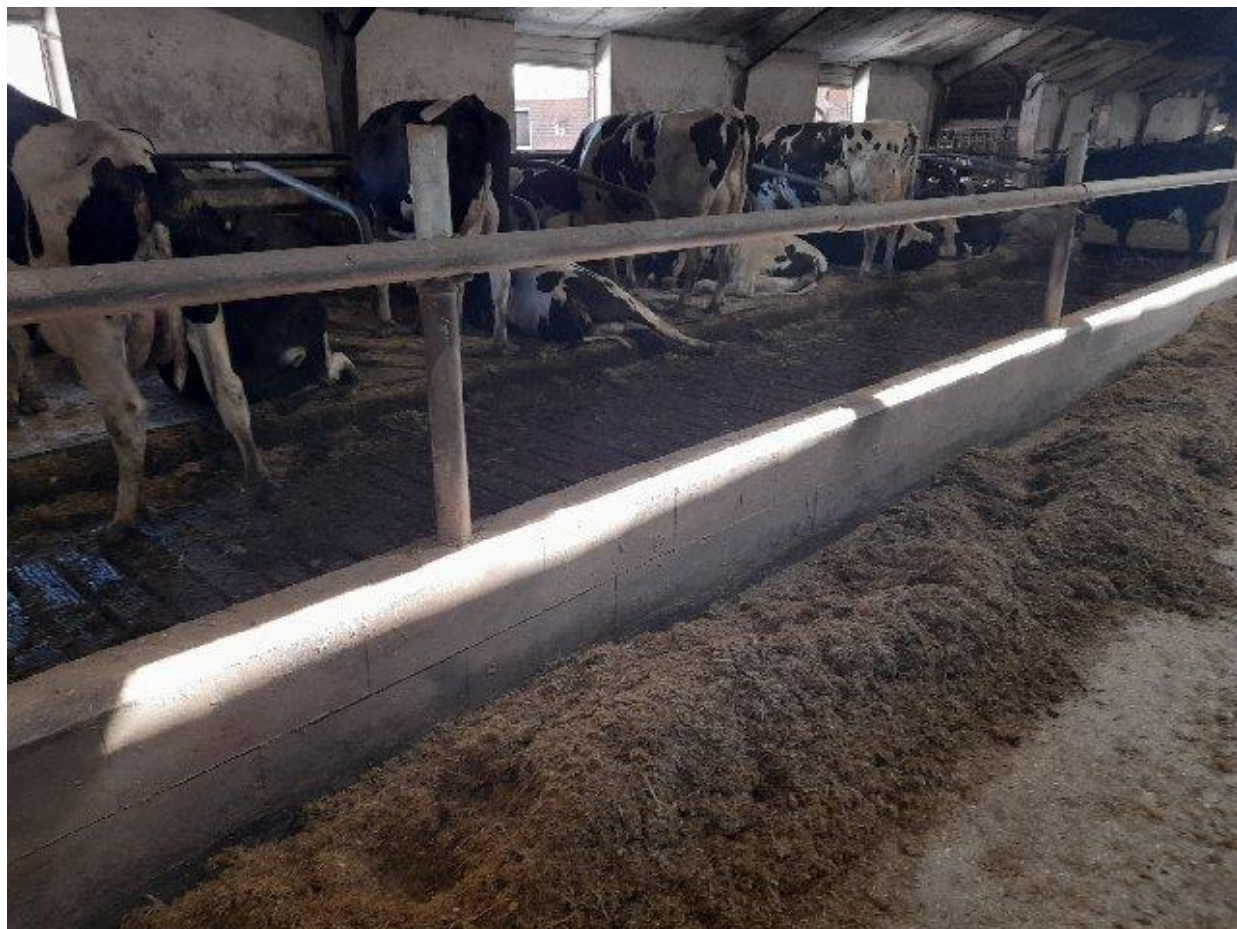

Foderbord

Vandkopper – vandkar

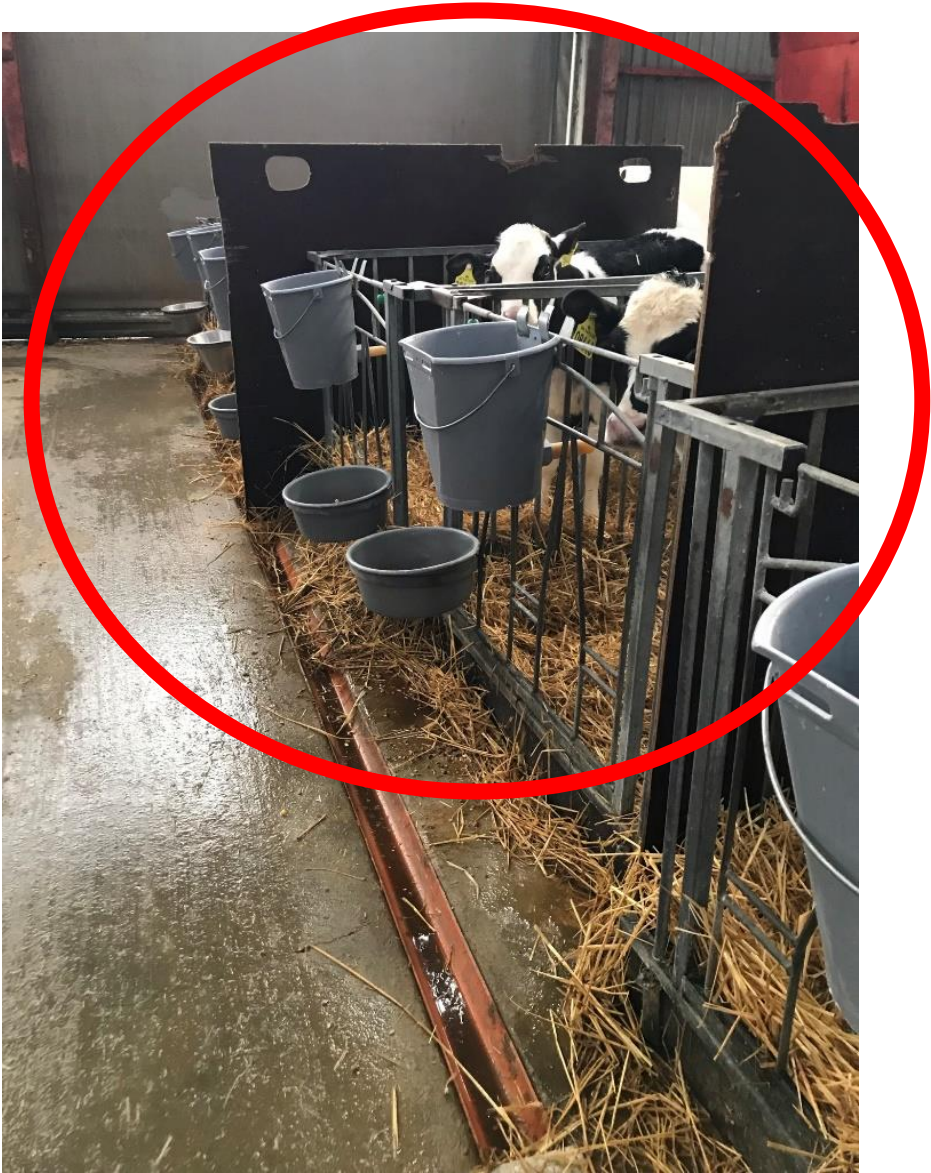

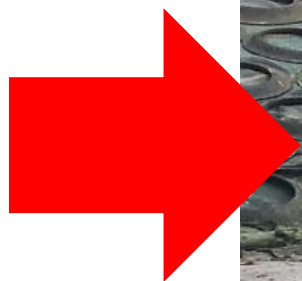
Sektionering

Rengøringsprocedure/vaskeplads

Hydratkalk som desinfektion

Kampagnen "Tag smitten ved hornene"

- Samarbejde bestående af:
 - Den Danske Dyrlægeforening, Landbrug & Fødevarer, DLBR, Viking, SEGES Innovation og Boehringer Ingelheim

TJEK
besættningens smittebeskyttelses-
procedurer for besøgende

TAG SMITTEN VED HORNENE

	JA	NEJ	KOMMENTAR
1 Er der et indgangsskilt, så det er tydeligt, hvilken indgang man skal benytte?			
2 Kan man komme tør og ren fra parkeringsområdet til indgangen til stalden?			
3 Er det tydeligt for gæster, hvad du forventer af dem? (Klav til tøjskilt/støvleskilt, håndhygiejne)			
4 Kan besøgende se telefonnummeret på kontaktpersonen i besættningen?			
5 Er forrummet rent og pænt?			
6 Tager besøgende altid overtøjsstøj og støvler på før indgang i besættningen?			
7 Er kiler og støvler rene og tørre? Og er der en procedure, når kiler trænger til vask?			
8 Findes støvler og kiler i relevante størrelser?			
9 Er der en rist, man kan stå på, når man skifter tøj og sko? Og er den ren?			
10 Såfremt forløj adskilt fra det forløj, der benyttes i stalden?			
11 Vaskes og desinficeres forløj, der har været benyttet i stalden? Er det nødvendige udstyr til stede (børste og sæbe)?			
12 Vaskes der hænder med sæbe, hver gang stalden forlades gennem forrummet? Eller benyttes engangshandsker?			
13 Tørres hænderne i papirhåndklæde? (stoftåndklæder - bakterier). Alternativt: Er der rene stoftåndklæder til at tørre hænder i?			
14 Benyttes der hånddesinfektion ved udgang fra stalden?			
15 Vaskes/desinficeres værktøj og andet udstyr hvis det tages med ud af stalden?			

TAG SMITTEN VED HORNENE er et samarbejde mellem Den Danske Dyrlægeforening, Landbrug & Fødevarer, VikingDanmark, Boehringer Ingelheim, DLBR og SEGES Innovation

A close-up photograph of a metal door handle. The handle is curved and heavily corroded with brown rust. It is mounted on a white door that shows significant staining and wear. The text "Tak for opmærksomheden – spørgsmål?" is overlaid in white on the left side of the image.

Tak for opmærksomheden – spørgsmål?